

Begeleidend schrijven / conclusies o.b.v. uitslag vragenlijst
Burgerparticipatie en raadscommunicatie
Onder het burgerpanel Westerkwartier
d.d. 10-24 april 2017

Toelichting op de statistische gegevens

Enigma heeft ervoor gekozen om alleen afgeronde vragenlijsten op te leveren, de niet afgeronde vragenlijsten (24 stuks) zijn uit de respons verwijderd. Verder was er 1 respondent die niet in één van de Westerkwartiergemeenten woont. Deze persoon is verwijderd onder de noemer "buiten de doelgroep". Naast de crossing naar "kern" is ook de crossing naar "gemeente" beschikbaar gemaakt, omdat de crossing naar "kern" bij de meerderheid van de plaatsen een te laag aantal respondenten oplevert om uitspraken te kunnen doen. Enima adviseert dan ook om met name naar de totaalcijfers te kijken en voor verder verdieping de crossing naar gemeente te gebruiken. Voor de crossing naar 'gemeenten' worden geen extra kosten in rekening gebracht.

De resultaten zijn te vinden op www.enigmaresearch.nl. Hiertoe dient ingelogd te worden met de combinatie:

Gebruikersnaam: *westerkwartiergemeenten*

Wachtwoord: Enigm@W3st3r

Burger- en overheidsparticipatie

Bij burger- en overheidsparticipatie gaat het om het betrekken van burgers bij overheidsbeleid en het nemen van initiatieven door burgers.

1. Op welke manier wilt u betrokken worden bij het beleid waar het uw eigen leefomgeving raakt? (meerdere antwoorden mogelijk)

- 43% wil alleen geïnformeerd worden
- 55% wil meepraten
- 43% wil meebeslissen
- 13% wil zelf uitvoeren

Uit de reacties blijkt dat mensen het belangrijk vinden om betrokken te worden bij hun eigen leefomgeving. De mate van betrokkenheid hangt van veel factoren af, zoals:

- Spreekt het onderwerp de mensen aan (interesse);
- Hebben de mensen zelf kennis van het onderwerp (deskundigheid inbrengen);
- Hebben de mensen wel voldoende tijd om actief te zijn (is m.n. relevant m.b.t. zelf uitvoeren);

Het systeem van representatieve democratie wordt niet ter discussie gesteld. De gemeente(raad) is gekozen om besluiten te nemen. Maar de gemeente moet daarbij wel inwoners op een goede manier betrekken en duidelijk zijn over de mate van betrokkenheid. Als mensen mogen meepraten, moet er ook wat met de meningen gedaan worden.

2. Wie moet(en) het voortouw nemen bij het inrichten van de eigen leefomgeving van inwoners?

- 7% Gemeente
- 3% Inwoners
- 90% Beide, dit moet een wisselwerking zijn

De overgrote meerderheid vindt dat het initiatief een wisselwerking tussen gemeente en inwoners moet zijn, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en kennis. Inwoners hebben vaak meer zicht op de eigen leefomgeving, de gemeente heeft meer zicht op afwegingen in het grotere geheel. Ga in ieder geval niet op elkaar wachten, want dan gebeurt er niks. De gemeente zou m.b.t. een specifieke zaak inwoners vragen hoe ze betrokken willen worden.

3. In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak? De gemeente moet inwoners de ruimte geven om hun eigen leefomgeving in te richten.

Dit betekent dat de gemeente ruime beleidskaders vaststelt, niet alles tot in detail bepaalt en daardoor inwoners ruimte geeft om plannen te ontwikkelen.

- 01% Helemaal mee oneens
- 05% Mee oneens
- 12% Neutraal
- 54% Mee eens
- 28% Helemaal mee eens
- 01% Weet ik niet

82% vindt dus dat de gemeenten inwoners deze ruimte moet geven. Wel worden een aantal aandachtspunten meegegeven, zoals:

- Pas op dat de hardste schreeuwers niet hun zin krijgen ten koste van andere inwoners. Er moet wel breed draagvlak voor de initiatieven van (een aantal) inwoners.
- Ruimte binnen grenzen/kaders. Pas op voor kwaliteitsverlies van de omgeving.
- Overheid moet de eigen verantwoordelijkheid niet afschuiven.

Introductie vraag 4

De gemeente is actief op het gebied van ruimtelijke ordening, duurzaamheid, sociaal maatschappelijke zaken, dienstverlening, economie, etc.

4. Bij welke onderwerpen wilt u betrokken worden?

Dit betreft een open vraag. Dit zijn de onderwerpen die het meest genoemd zijn:

- ruimtelijke ordening, bestemmingsplannen, (her)inrichting dorp/wijk/straat/landschap, aanleg fietspaden, woningbouw (starters, senioren, etc.), bouwen in buitengebied, gebiedsontwikkeling, plattelandsontwikkeling, groenvoorziening en -onderhoud, herbestemming leegstand maatschappelijk vastgoed
- landschap, natuur, flora/fauna, waterbeheer
- mobiliteit, verkeersveiligheid, straatverlichting, bereikbaarheid (ook internet), vervoer/transport, elektrisch rijden, openbaar vervoer, parkeerplaatsen, wegbeheer
- veiligheid / openbare orde, criminaliteit
- sociaal maatschappelijke zaken, zorg, leefbaarheid dorpen, voorzieningen, dorpsactiviteiten, speelgelegenheden, onderwijs, sport, doelgroepenbeleid (inkomenspolitiek, wmo, ouderenzorg, gehandicaptenvoorzieningen, armoedebeleid, leesbevordering), opzetten buurthulp, uitlaatplek honden, integratie statushouders, AZC, participatie, zorgcentrum, dorpsbudgetten
- duurzaamheid, milieu, energie, afval
- kunst en cultuur, beeldende kunst
- dienstverlening (ook digitaal), locatie gemeentehuis, communicatie met inwoners, gemeentelijke informatievoorziening
- economie, ondernemen, meer gebruik maken van plaatselijke ondernemers, vestigingsklimaat, werkgelegenheid, toerisme, openingstijden winkels, centrumontwikkeling
- dierenwelzijn
- APV
- gemeentelijke herindeling, gemeentelijke begroting, financiering, subsidieverlening, herinrichten gemeentelijke democratie, aanstellen burgemeester,

5. In hoeverre bent u het eens met onderstaande uitspraak?

De Vereniging Dorpsbelangen moet een belangrijke rol op zich nemen als het gaat om de inrichting van de leefomgeving van het dorp.

- 01% Helemaal mee **oneens**
- 07% Mee **oneens**
- 27% Neutraal
- 44% Mee eens
- 19% Helemaal mee eens
- 02% Weet ik niet

63% vindt dat de vereniging van dorpsbelangen een belangrijke rol heeft bij de inrichting van de leefomgeving van het dorp.

Over het algemeen worden deze verenigingen gezien als handige tussenschakel tussen gemeente en dorp. Ze weten wat er leeft in het dorp. Ze kunnen aandacht vragen bij de gemeente voor hun dorp. Dit moet niet tot gevolg hebben dat dorpen zonder zo'n vereniging minder in beeld zijn bij de gemeente.

Beschouw de vereniging van dorpsbelangen niet als een vertegenwoordigend orgaan namens het dorp. Niet iedereen is bij hen aangesloten en ze zijn ook niet gekozen. Daarnaast zitten vaak dezelfde mensen (langdurig) in zo'n vereniging. En pas ook op dat je de bestuursleden niet teveel belast.

6. Op welke manier(en) zou de Vereniging Dorpsbelangen inwoners moeten betrekken bij de vorming van hun standpunten?

(meerder antwoorden mogelijk)

- 66% Zorgen voor een online platform om een onderwerp te bespreken (zodat alle belangen in een dorp bij elkaar gebracht worden)
- 69% Georganiseerde inspraakbijeenkomsten
- 59% Via enquêtes
- 41% Dorpsactiviteiten bezoeken (en daar in gesprek gaan met inwoners)
- 04% Op een andere manier, namelijk keukentafelgesprekken, dorpsvisie, internet, social media, dorpsdemocratie, ...
- 02% Niet, zij kunnen namens het dorp beslissingen nemen (excl.)

In zijn algemeenheid vindt men dat deze verenigingen naar de mensen toe moeten gaan op meerdere manieren, zodat zoveel mogelijk mensen zich aangesproken voelen. In grotere dorpen kan ook nog gebruik gemaakt worden van de buurtverenigingen.

Introductie vraag 7

Stel dat de gemeente elk dorp een leefbaarheidsbudget geeft en dat initiatiefnemers uit het dorp (bijvoorbeeld sportverenigingen en buurtverenigingen) subsidie uit dit budget kunnen aanvragen.

7. In hoeverre vindt u het dan een goed idee als de Vereniging Dorpsbelangen mag bepalen waaraan het budget besteed wordt?

- 08% Helemaal geen goed idee
- 29% Geen goed idee
- 31% Neutraal
- 23% Goed idee
- 04% Zeer goed idee
- 06% Weet ik niet

Hierover zijn de meningen aardig verdeeld. 37% vindt het geen goed idee, 27% wel en de rest is neutraal of weet het niet.

De tegenstanders vinden dit een taak van de gemeente, de vereniging van dorpsbelangen is geen vertegenwoordigend orgaan maar wordt wel als extra bestuurslaag ingezet, kans op willekeur/vriendjespolitiek.

Vanuit de neutrale stemmers werd onder andere aangegeven dat de vereniging van dorpsbelangen wel een adviserende rol bij de budgetverdeling kan hebben.

De voorstanders zien er wel mogelijkheden in, maar onder bepaalde voorwaarden, zoals bij de besluitvorming de inwoners betrekken.

Communicatie van en met de raad

Introductie vraag 8

De werkgroep B&C zal een raadscommunicatieplan ontwikkelen waarin aandacht wordt besteed aan communicatiewijzen die afgestemd zijn op de verschillende doelgroepen en werkwijzen van de raad. De communicatie vanuit de raad moet inzicht geven in de (gemeente)politiek en als doel hebben het betrekken van de burger bij de gemeente en de raad.

8. Over welke zaken van de gemeenteraad wilt u geïnformeerd worden?

Meerdere antwoorden mogelijk

- 52% Samenstelling raad
- 36% Achtergrond raadsleden (contactgegevens, functies, ook nevenactiviteiten (i.v.m. belangenverstrengeling)
- 23% Vergaderwerkwijze
- 67% Inspraak/ meepraat mogelijkheden (ook het op de agenda krijgen van bepaalde onderwerpen)
- 46% Lange termijn agenda raad
- 41% Agendering raadsvergaderingen
- 61% Besluitvorming raadsvergaderingen (ook persverslag)
- 32% Stemgedrag fracties
- 03% Anders
- 12% Ik hoef niet geïnformeerd te worden

Meer dan de helft geeft aan geïnformeerd te willen worden over de samenstelling van de raad, inspraak/meepraatmogelijkheden en besluitvorming.

9. Op welke manier(en) wilt u geïnformeerd worden over raadsaangelegenheden?

Meerdere antwoorden mogelijk

- 65% Via gemeentelijke website
- 23% Via social media (Facebook, Twitter etc.)
- 16% Via een berichtenservice (zoals Whatsapp)
- 62% Via gemeenterubriek in de Streekkrant/Westerkwartier
- 15% Via een interactieve app
- 54% Via e-mail
- 10% Via een brief
- 28% Via informatiebijeenkomsten
- 02% Op een andere manier

Meer dan de helft geen aan geïnformeerd te willen worden via de gemeentelijke website, krant (gemeenterubriek) en e-mail.

10. Op welke manier(en) wilt u de raad(sleden) informeren en/of met de raad(sleden) in gesprek over zaken die uw eigen leefomgeving aangaan?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- 30% Persoonlijk (1-op-1) met een raadslid
- 16% Via social media (Facebook, Twitter etc.)
- 15% Via een berichtenservice (zoals Whatsapp)
- 18% Via een interactieve app
- 54% Via e-mail
- 11% Via een brief
- 28% Overleg met fracties (bijvoorbeeld aanschuiven bij fractieoverleg of fractiebezoek aan u)
- 22% Met alle fracties tegelijk (bijvoorbeeld tijdens informele bijeenkomst, of raadsbezoek aan u)
- 22% Met de gehele raad(scommissie) (bijvoorbeeld tijdens commissievergadering)
- 05% Op een andere manier, o.a. via wijk/dorpsverenigingen, enquêtes, ...
- 15% Ik heb geen behoefte om de raad(sleden) te informeren en/of om met de raad(sleden) in gesprek te gaan

Meer dan de helft wil via e-mail contact met raadsleden. Vervolgens wordt het meest genoemd persoonlijk contact, overleg met (gelijktijdig alle) fracties, overleg met de gehele raad(scommissie).

11. Op welke manier(en) zouden raadsleden zichzelf op de hoogte kunnen stellen over wat er leeft in de dorpen?

Meerdere antwoorden mogelijk

- 69% Dorpsactiviteiten bezoeken (en daar in gesprek gaan met inwoners)
- 66% Inwoners uitnodigen voor een door de raad te organiseren bijeenkomst (bijvoorbeeld in het dorp zelf)
- 68% Werkbezoeken
- 14% Op een andere manier, namelijk gewoon zichtbaar zijn, enkele inwoners van verschillende hoeken adopteren, enquêtes,
- 03% Weet ik niet (excl.)

12. In hoeverre bent u het eens met onderstaande uitspraak?

De raad heeft als taak om inwoners meer bij de gemeentepolitiek in algemene zin te betrekken.

- 01% Helemaal mee oneens
- 04% Mee oneens
- 17% Neutraal
- 47% Mee eens
- 28% Helemaal mee eens
- 02% Weet ik niet

75% vindt dat de raad inwoners meer bij de gemeentepolitiek in algemene zin moet betrekken.

13. Op welke manier(en) zou de raad inwoners bij de gemeentepolitiek in algemene zin kunnen betrekken?

Meerdere antwoorden mogelijk

- 34% Organiseren van een jeugdgemeenteraad
- 38% Cursussen politiek actief (hoe werkt de raad, hoe kun je invloed uitoefenen, etc.)
- 55% Gast van de raad (hoe werkt de raad, invloed uitoefenen, raadsvergadering bijwonen, wat doet een raadslid, etc.)
- 21% Op een andere manier *)
- 18% Weet ik niet (excl.)

*) Verder zijn er heel veel suggesties gegeven, o.a. inwoners informeren over welke onderwerpen op de planning staan om te bespreken, inwoners informeren over argumenten van fracties voor bepaalde standpunten, ...

14. Heeft u nog aanvullende opmerkingen met betrekking tot dit onderzoek?

Een hele riks aan opmerkingen. Mij viel op:

- Graag terugkoppeling van de resultaten
- Goede en tijdige communicatie
- Burgerparticipatie is niet vast te leggen in een procesvoorstel. Burgerparticipatie krijg je alleen als je de burger serieus neemt en ze als een gelijkwaardige gesprekspartner ziet. Wees helder en geef ook duidelijk aan wat wel en niet kan.